

БЕРЛИНСКА ДЕКЛАРАЦИЯ

Ние, долуподписаните под тази декларация, представена на 3 ноември 2012 г. пред Глобалната конференция за домашно обучение, която се състоя в град Берлин, Германия,

Напомняме на всички нации, че редица международни споразумения и декларации признават съществената, незаменима и фундаментална роля на родителите и семейството в образованието и възпитанието на децата като естествено право, което следва да бъде зачитано и защитавано от правителствата;

Утвърждаваме домашното обучение като практика, при която родители и деца осъществяват лично образователната дейност с цел обучението да отговаря на нуждите на семейството и децата;

Отбелязваме, че член 26, точка 3 от Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г., където се посочва, че "родителите имат право, с приоритет, да избират вида образование, което да получат техните деца", издига и поставя преимуществено правото на родителите и семейството над това на държавата;

Още отбелязваме, че в член 13.3 Международният пакт за икономически, социални и културни права гласи следното: „Държавите - страни по този пакт, се задължават да зачитат свободата на родителите [...] да избират за своите деца училища извън тези, създадени от официалните власти, но които са съобразени с минимума образователни изисквания, установени или одобрени от държавата, и да осигуряват религиозното и моралното възпитание на своите деца съобразно собствените си убеждения“;

Още отбелязваме, че в член 18, параграф 4, Международният пакт за гражданските и политическите права гарантира, че „Държавите-страни по този пакт, се задължават да зачитат свободата на родителите или на законните настойници, да осигуряват религиозното и моралното възпитание на своите деца съобразно собствените си убеждения“, както и че в член 4, параграф 2, същият Пакт определя тези права като неотменими;

Още отбелязваме, че член 5 от Конвенцията на ООН за правата на детето изисква

държавите - страни по Конвенцията да „зачитат отговорностите, правата и задълженията на родителите ... да осигуряват по начин, съответстващ на развитието на способностите на детето, подходящи насоки и ръководство в упражняването от него на правата, признати в тази Конвенция“, включая правото на образование;

Още отбелязваме, че Декларацията от Доха, издадена на 30 ноември 2004 г. от Международната конференция за семейството и приета от Общото събрание на ООН (A/RES/59/111), подчертава, че “родителите имат право, с приоритет, да избират вида образование, което децата им да получат, и свободата да подсигурят религиозното и моралното възпитание на своите деца съобразно собствените си убеждения“, и призовава към „укрепване на функционирането на семейството посредством включването на майките и бащите в образованието на техните деца“, както и към „утвърждаване на правото на родителите, с приоритет, да избират вида образование, което децата им да получат“ (Призив към действие, т. 16-18);

Още отбелязваме, че специалният наблюдател на ООН по правото на образование посочва през март 2007 г. в доклад от наблюдателската си мисия в Германия, че домашното обучение следва да бъде легитимна образователна опция;

Още отбелязваме, че в член 2 на протокол 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи от 1950 г. предвижда, че „при изпълнението на функциите, поети от нея в областта на образованието и преподаването, държавата зачита правото на родителите да осигуряват на своите деца образование и преподаване в съответствие със своите религиозни и философски убеждения“;

Още отбелязваме, че член 14.3 от Хартата на основните права на Европейския съюз гарантира, че „правото на родителите да осигуряват образованието и обучението на децата си в съответствие със своите религиозни, философски и педагогически убеждения, се зачитат съгласно националните закони, които уреждат тяхното упражняване“;

Още отбелязваме, че в резолюцията си от 23 октомври 2012 г. върху „Програма за промяна: бъдещето на политиката на ЕС за развитие“ (P7_TA(2012)0386, т. 15) Европейският парламент „подчертава значението на солидарността между поколенията; в тази връзка приканва Комисията да приеме включването на

семейството във всички аспекти на политиката като всеобщ водещ принцип за постигане на целите за развитие на ЕС” и че домашното обучение следва да се счита за важна част от включването на семейството в образователните политики;

Още отбелязваме, че член 27.1 от Конвенцията на Общността на независимите държави за правата на човека и основните свободи гласи следното: „При упражняването на функциите, които договарящите се страни възприемат по отношение на образованието и обучението, те трябва да зачитат правото на родителите да осигурят на децата си образование и обучение в съответствие със собствените им убеждения и националните традиции“;

Още отбелязваме, че редица сериозни и научни изследвания показват, че домашното обучение е ефективна форма на образование на децата с оглед на израстването им като грамотни и продуктивни граждани и членове на гражданското общество, както и че няма никакви свидетелства за нанасяне на вреда върху децата или за наличие на повишен риск от нанасяне на вреда в следствие на домашно обучение.

Ето защо с настоящата декларация ние

1. Осъждаме политиката на онези страни, които забраняват практикуването на домашно обучение и позволяват преследването на семействата, образоващи децата си у дома, посредством огромни или принудителни глоби, заплахи от затвор за родителите и прилагането на криминални санкции;
2. Настояваме всички членки на международната общност да предприемат конкретни стъпки за утвърждаване в своите закони, политики и граждански и криминални процедури, че родителите имат естествено и фундаментално право да ръководят образованието и възпитанието на децата си, което включва правото да избират вида образование, което децата им получават, включително и домашно обучение;
3. Насърчаваме страните да обърнат внимание на нарастващия обем изследвания върху домашното обучение и да предприемат стъпки по ревизиране на съответните закони, политики и процедури, за да предоставят възможност на всички родители да участват в тази дейност;
4. Настояваме всички организации по правата на човека, правителства, НПО, избрани и назначени държавни чиновници и отделни граждани да съдействат за по-

голямо зачитане на фундаменталното право на родителите да избират вида образование, което децата им да получат, включително и домашно обучение;

5. Умоляваме глобалната общност от радетели на домашното обучение да предприемат активни стъпки по предоставянето на тази резолюция в ръцете на своите правителства, както и да предприемат всички необходими стъпки за признаването на правото на семействата да образуват децата си у дома като неотменимо и фундаментално човешко право независимо от мотивацията или методологията на хората, направили този избор;

6. Изразяваме твърда решимост да подкрепяме свободата, разнообразието и плурализма в образованието посредством формална и неформална координация с цел домашното обучение да стане легитимна образователна възможност във всяка страна и правото на всяко семейство и дете.

Представена на днешния ден, 3 ноември 2012 г., в град Берлин пред Първата глобална конференция за домашно обучение.

Списък на организациите, подписали Декларацията

Организационна комисия на ГКДО-2012

Списък на гражданите, подписали Декларацията